

2021-06-10
N2021/01829Näringsdepartementet
|Skogsstyrelsen
551 83 JönköpingStatens jordbruksverk
551 82 Jönköping

Uppdrag att strategiskt planera arbetet för ökad kolsänka

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Skogsstyrelsen och Statens jordbruksverk att strategiskt planera arbetet, inklusive att vidareutveckla metoder, för att minska avgången av växthusgaser från jord- och skogsbrukets organogena jordar och öka kolinlagringen i åker- och betesmark, som bidrar till negativa utsläpp av växthusgaser och kan bidra till kompletterande åtgärder i det klimatpolitiska ramverket.

Den strategiska planeringen ska omfatta

- metodutveckling för åtgärder, kriterier och urval av lämpliga marker,
- utvärdering av åtgärdernas effekt på utsläpp och upptag av växthusgaser, och
- enhetlig dokumentation av utförda åtgärder som möjliggör uppföljning och underlag för klimatrapporering och redovisning gentemot riksdagen.

Arbetet syftar till att skapa ett administrativt ramverk som bidrar till att på ett transparent och robust sätt kunna mäta och verifiera minskad avgång av växthusgaser från jord- och skogsbrukets organogena jordar och ökad kolinlagring i åker- och betesmark. Ramverket ska utformas för att möjliggöra utvärderingar i förhand av åtgärder som underlag för prioritering mellan potentiella åtgärder. Arbetet ska också omfatta utformningen av metoder för beräkning och bokföring av åtgärdernas effekter, så att de potentiellt kan redovisas som kompletterande åtgärder i det klimatpolitiska ramverket. Arbetet ska ta sin utgångspunkt i Klimatpolitiska vägvalsutredningens betänkande (SOU 2020:4), öka kunskapen och understödja vidareutveckling av respektive myndighets del i genomförandet

av åtgärder som bidrar till att minska avgången av växthusgaser från jord- och skogsbrukets organogena jordar och öka kolinlagringen i åker- och betesmark. Myndigheterna kan även vid behov föreslå kompletteringar eller justeringar av tidigare lämnade underlag rörande relevanta stöd.

Utgångspunkt för komplettering och genomförande av åtgärder är att de finansieras inom befintliga ekonomiska ramar. I uppdraget ingår att beakta och beskriva synergier och konflikter med andra samhälls- och miljömål till exempel åtgärder för vattenvägar och våtmarker, målen i livsmedelsstrategin, samt eftersträva samhällsekonomiskt effektiva åtgärder.

Myndigheterna ska för uppdragets genomförandet samråda med Naturvårdsverket och berörda länsstyrelser. Skogsstyrelsen ska samordna redovisningen av uppdraget och redovisa till regeringen (Näringsdepartementet) senast den 1 december 2022.

För uppdragets genomförande får Skogsstyrelsen använda högst 1 500 000 kronor under 2021. För 2022 beräknas 1 500 000 kronor för genomförande av uppdraget. Utgifterna för uppdraget ska belasta det under utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel upptagna anslaget 1:1 Skogsstyrelsen.

För uppdragets genomförande får Statens jordbruksverk använda högst 1 500 000 kronor under 2021. För 2022 beräknas 1 500 000 kronor för genomförande av uppdraget. Utgifterna för uppdraget ska belasta det under utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel upptagna anslaget 1:8 Statens jordbruksverk.

Skälen för regeringens beslut

Regeringen bedömer att ett ökat kolupptag och minskade utsläpp av växthusgaser kan bidra till negativa nettoutsläpp och vara en kompletterande åtgärd för att bidra till att etappmålen i det nationella klimatpolitiska ramverket nås, samt för att nå nettonegativa utsläpp efter 2045.

Metoder för ökad kolinlagring bör främjas. Planering som inkluderar vidareutveckling av metoder, utvärdering och dokumentation behövs i fortsatt arbete.

Enligt FN:s klimatpanels (IPCC) scenarier för de globala utsläppen kommer negativa utsläpp behövas på global nivå för att nå 1,5 gradersmålet i

Parisavtalet. För att nå det långsiktiga svenska klimatmålet till 2045 och etappmålen 2030 och 2040 får s.k. kompletterande åtgärder tillgodoräknas i enlighet med internationellt beslutade regler. En möjlig kompletterande åtgärd är ökade upptag av koldioxid i skog och mark.

I regeringens klimatpolitiska handlingsplan (prop. 2019/20:65) anger regeringen behovet av att berörda myndigheter genomför en strategisk planering för att minska avgången av växthusgaser från jord- och skogsbrukets organogena jordar och öka kolinlagringen i åker- och betesmark.

Klimatpolitiska vägvalsutredningen överlämnade i januari 2020 sitt betänkande Vägen till en klimatpositiv framtid (SOU2020:4) till regeringen. Utredningen föreslog bland annat att Skogsstyrelsen och länsstyrelserna, i samråd med Statens jordbruksverk och Naturvårdsverket, bör få i uppdrag att utveckla kriterier för att bedöma lämplighet för och prioritering av olika typer av återvätningsprojekt. Regeringen tillförde i budgetpropositionen 2021 (prop. 2019/20:1 utg.omr. 23) medel för Skogsstyrelsens och Statens jordbruksverks arbete med metodutveckling för ökad kolsänka.

I både den klimatpolitiska vägvalsutredningen samt i Energimyndighetens delrapport kring stödsystem för bio-CCS (M2021/00822) lyfts också behovet av metod- och mätutveckling kring biokol fram som en viktig del i att kunna använda metoden i stor skala.

Naturvårdsverket har i regleringsbrevet för 2021 fått i uppdrag att utveckla arbetet med att beräkna olika styrmedels och åtgärders effekter på växthusgasutsläppen. Det inkluderar rekommendationer om vilka analysmetoder, kalkylprinciper och parametrar som bör tillämpas vid effektberäkningar enligt klimatlagen (2017:720), samt hur indirekta klimateffekter ska bedömas och beskrivas.

Regeringen presenterade 2016 en livsmedelsstrategi för jobb och hållbar tillväxt i hela landet (prop. 2016/17:104). Den strategiska planeringen ska beakta effekterna på livsmedelsproduktionen. Åtgärder för ökad kolinlagring i åker- och betesmark ska beakta de administrativa aspekterna för berörda markägare.

På regeringens vägnar

Jennie Nilsson

Emilie Molin

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM
Finansdepartementet/BA
Miljödepartementet/KL och NM
Naturvårdsverket